

ἄμα δὲ θεμελιώνεται πάνω στο φῶς τῆς λεύτερης συζήτησης, ἕκτα δὲν αὐτοπνάνει ἀπάνω τῆς δράκοντας ἀκοίμητος, ἡ θέληση ὅλου τοῦ ἔθνους; Ἐνοίωσέ, νοιώθει σήμερα τὸ ἔθνος τὴν ἀνάγκη αὐτῆς τῆς μεταρρύθμισης; Οἱ ἐργάτες οἱ ἴδιοι, αὐτοὶ οἱ σοσιαλιστὲς τίς ἐφημερίδες τους κι ὅλες τίς προσοῦρες τους τίς τυπώνουνε στὴν καθαρεύουσα. Εἴμαστε παρασκευασμένοι; ὑπάρχουνε ὅλες οἱ ἀπαραίτητες προϋπόθεσες γιὰ μιὰ τέτοια τεράστια ἀνατροπή; Ποῦ εἶναι τὸ προσωπικό, ποῦ εἶναι τὰ βιβλία, ποῦ εἶναι πρῶτα πρῶτα αὐτὴ ἡ γλῶσσα; Ἡ γλῶσσα τώρα πλάθεται, τώρα δουλεύεται. Ἐπιτρέπεται νὰ δημιουργοῦμε μιὰν ἀνατροπή κ' ὕστερα νὰ ἀγωνιζόμαστε ὅπως ὅπως, «ἐκ τῶν ἐνότων» νὰ τὰ μεταλλάσουμε, συμμαχώντας καὶ μὲ ξένα, ἀντιδραστικά στοιχεῖα γιατί ἔτυχε αὐτὰ νὰ διαθέτουνε κάποια δημοσιογραφικὴ δύναμη; Καὶ γιὰ ποῖο σκοπὸ; Ὅταν τὸ ἔθνος ἀποκορῇ τὴ μεταβολή, ὅταν δὲν ἔχει νοίωση ἀκόμα κατὰ βάθος τὴν ἀνάγκη τῆς, γιατί νὰ μὴν περιμένουμε τὴν ἐξέλιξη δουλεύοντας συνάμα γιὰ νὰ τῆς προετοιμάσουμε τὸ δρόμο; Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα δὲν εἶνε ἀνεξάρτητο. Εἶνε συνυφασμένο μὲ ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ ἔθνους, οὔτε εἶνε δυνατό νὰ λυθῇ αὐτὸ μονόμερα ὅσο παραμένουνε ἅλτα ὅλα, τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς μας.

Σὰς μιλῆσαμε σὰ φίλοι ἀπὸ μέρος τῆς ὁμάδας ποὺ συγκεντρώνει σήμερα ὅλα τὰ γνήσια δημοτικιστικὰ στοιχεῖα. Θὰ σὰς παρακολουθήσουμε ὅπως ἔχουμε καθήκον. Θὰ μᾶς ἐρεῖτε ἀμείλιχτους τὴ στιγμή ποὺ θὰ σὰς ἰδοῦμε νὰρχίζετε τίς ἐρωτοτροπίες μὲ τοὺς μιχτοὺς, νὰ κάνετε ἀβαρίες μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σώσετε τὸ τομάρι σας. Οὔτε τὸ δικό σας τομάρι οὔτε τὸ δικό μας, πιστέψτε μας, ἀξίζει τίποτα μπρὸς στὴν ἰδέα. Νὰ εἴσατε δημοτικιστὲς, ὄχι δημοτικίζοντες. Ἄν πρόκειται νὰ δουλέψετε καὶ σεῖς γιὰ τὸ συβιδαμὸ καὶ γιὰ τὴ μισὴ γλῶσσα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσετε τίς ἀνάγκες καὶ τὸ διεφθαρμένο γούστο τῶν ἀστῶν ποὺ ἀφοῦ ξεκοιλιαστήκανε ἀπὸ ξένες γλῶσσες, θέλουνε ἔτσι γιὰ πιπὲρι νὰποχήσουνε καὶ λίγα ἀχαραχτήριστα Ἑλληνικά, ἀφοῦ ἔχουνε τὴν ἀτυχία νὰ ζοῦνε σ' αὐτὸν τὸν παληότοπο, ἂν πρόκειται γι' αὐτὸ νὰ ἀναστατώσετε τὸν κοσμάκη — γιατί ἐπανάσταση εἶνε αὐτὸ ποὺ δοκιμάζετε νὰ κάνετε — καλῆτερα τότε νὰ ἐμπιστευτῇτε τὸ ἔργο αὐτὸ στὸ δικό μας ἔδω Ἐκπαιδ. ὅμιλο ποῦχει περισσότερη πείρα καὶ σὰν ἀστικό ἴδρυμα εἶναι ἰσομοδιότερος καὶ μπορεῖ μὲ περισσότερο κύρος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργο τοῦ ἀστικοῦ συβιβασμοῦ ἀπλώνοντας τὰ πλοκάμια του καὶ στὴν Αἴγυπτο καὶ σὲ κάθε Ἑλληνικὴ κοινότητα τοῦ ἑξωτερικοῦ.

Ἄ θέλετε νὰ προκόψετε συνεννοηθῇτε ἀπειθεῖας μὲ τὸ λαὸ ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμα διαφθαρεῖ. Ἐγκολπωθῇτε ὅλα τὰ γνήσια δημοτικιστικὰ στοιχεῖα. Ὁ λαὸς κι ὁ γ' οἱ διάφοροι γλωσσολόγοι μὲ τὰ θαματοουργά τους μαντζούνια καὶ τᾶγια λείψανα τῆς γλωσσοπλαστικῆς τους τέχνης καὶ ποὺ σὰ μεσαιωνικοὶ καλογέροι τᾶχουνε καὶ τὰ περιφέρουνε πρὸς θεραπεία πάσης γλωσσικῆς νόσου, καὶ πάσης μαλακίας, αὐτὸς ὁ λαὸς μόνο θὰ σὰς δείξῃ τὸ δρόμο τῆς ἀλήθειας.

Κ' ἂν εἴσατε ἀληθινοὶ δημοκράτες δημοτικιστὲς κι' ὄχι ἀστοὶ δημοτικίζοντες, χρεὸς σας ἱερὸ νὰ διακηρύξετε πανηγυρικά στὸ πανελλήνιο τὴν ἐδγκω-

σύνη σας πρὸς τὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲ στάθηκε μόνο ὁ μεγαλύτερος γλωσσολόγος μας, κι' ὁ μεγαλύτερος παιδαγωγὸς μας, μὰ στάθηκε ἀληθινὸς Προφήτης ποὺ κήρυξε πρῶτος τὴν Ἀνάσταση καὶ φέσηξε νποὴ κι' ἐλπίδα στὰ στήθη τοῦ κοιμισμένου ἔθνους. Σὲ φυσικὸ μέγεθος, ὡς κορνίζα ὁλόχρυση, κορεᾶστε τὸ κάδρο τοῦ Ψυχάρη στὴ σάλα τοῦ ὁμίλου σας, καὶ ἀντίτυπα αὐτοῦ τοῦ κάδρου διατάξτε νὰ κρεμαστοῦνε σὲ κάθε σχολεῖό σας. Τὰ παιδιὰ μὲ τὰ ὅλα ματαίεια τους νὰ τὸ ἀτενίζουνε καθέμερα, νὰ φροτοῦνε μὲ τὴν ἄδολη περιέργεια τῆς λευκῆς ψυχούλας τους κι' οἱ δασκάλοι τους δείχνοντας μὲ τὸ δάχτυλο νὰ τοὺς ψιθυρίζουνε συγκαλημένοι: «Αὐτὸς εἶναι!».

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΒΑΡΚΑΡΟΛΑ

Στρωτὸ μετάξι ἡ θάλασσα μακριὰ φεύγει καὶ πάει
σ' ἀγέρινα βουνά.
Σὰ σιλλογὴ πανάλαφρη τοῦ φεγγαριοῦ ἡ χλωμάδα
ν' ἀπλώνεται ἀρχινᾷ.

Πάρε βαρκάρη τὰ κουπιά καὶ πήγαινέ με κάπου
στεριά νὰ μὴ θωρῶ,
μόνο λίγα ἄστρα ἀπάνωδες, ὀλόγυρα καὶ κάτω
τὸ διάφανο νερό.

Γι' αὐτὰ βαρκάρη τὰ κουπιά κι' ὅσων ἰσκιὰ ἀπογύρε
βουδὸς στὴν κουπαστή.
κ' ἐγὼ ὅπως σκύθω στὰ νερά μὲς στὴ σιγὴ ποὺ λάμνει
ὀνείρατα μεστή,

Μαργαριτάρη ἀχνόφωτο ψαρεύω τὴν ψυχὴ μου
καὶ ποὺ καλεῖ ὁ βυθὸς
κι' ὡς ἄγιο διασκοπότηρο ὑψώνω τὴν ἀπάνω
στοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς!

Λίγινε 2 Αὐγούστου 1919

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΜΑΛΑΜΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Σ' ἕνα νεοπλαῖτο

Κομπὸς μὲ γάντια καὶ μονὰλ ποζάρει καὶ γαλλίζει,
τὶς τελευταῖες ἐντισιὸν ὁ σὸνμπ φυλλομετρᾷ.
Μὰ ὅταν τὸν βλέπω σοβαρὸ νομίζω μελετᾷ
πόσες σαρδέλλες κάθε τόμος νὰ τυλίξῃ.

ΧΡ. ΕΣΠΕΡΑΣ

Ὑπάρχουν δυὸ ἀντίμαχα στρατόπεδα, ποὺ μισοῦνται θανατικά. Τὸ ἕνα ξεκινάει ἀπὸ τὴ Δημοτικὴ καὶ τραβάει πρὸς τὴν Καθαρεύουσα καὶ τᾶλλο ξεκινάει ἀπὸ τὴν Καθαρεύουσα καὶ τραβάει πρὸς τὴ Δημοτικὴ. Στὴ μέση τοῦ δρόμου συναπατιοῦνται κι' ἀντὶ νὰ ζωνταφοτυπθοῦνε, δίνουνε τὰ χέρια, γλυκοφιλοῦνται καὶ καλοκαθίζουνε γιὰ πάντα. Καὶ τὸ μέρος ποὺ συναντιῶνται καὶ συμφιλιώνονται τ' ὀνομάσανε **Μεχτή**.

Ταγκόπουλος